

II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

HATÁROZATOK

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2008. május 20.)

a Hollandia által a kertészeti ágazat szerkezetátalakításának előmozdítása és elősegítése érdekében nyújtott állami támogatásról (C 74/03 ex N 450/01)

(az értesítés a C(2008) 1847. számú dokumentummal történt)

(Csak a holland nyelvű szöveg hiteles)

(2008/875/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután a fenti rendelkezéseknek megfelelően felhívta az érdekelt feleket, hogy tegyék meg észrevételeiket ⁽¹⁾, és ezen észrevételek figyelembevételével,

mivel:

(2) A holland hatóságok írásban a 2002. március 11-én, 2002. július 15-én, 2002. december 17-én, illetve 2003. október 21-én kelt és 2002. március 12-én, 2002. július 18-án, 2002. december 26-án, illetve 2003. október 25-én iktatott levelekben nyújtottak be részletes adatokat a Bizottság számára.

(3) A Bizottság 2003. december 10-én kelt levelében ⁽²⁾ értesítette Hollandiát az említett értesítésre vonatkozóan az EK-Szerződés 88. cikke (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról szóló határozatáról.

(4) Az eljárás indításáról szóló bizottsági határozatot az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétették ⁽³⁾. A Bizottság felhívta az érdekelt feleket, hogy egy hónapon belül tegyék meg észrevételeiket. A Bizottság az érintett felektől nem kapott észrevételeket.

I. ELJÁRÁS

(1) Hollandia Európai Unió melletti állandó képviselője 2001. június 27-én kelt és 2001. július 4-én iktatott levelében az EK-Szerződés 88. cikke (3) bekezdése alapján tájékoztatta a Bizottságot arról, hogy részt vesz egy, az üvegházás művelési ágazatban földet és telephelyeket vásároló korlátolt felelősségű társaság (vennootschap met beperkte aansprakelijkheid) létrehozásában (iktatószám: N 450/01).

(5) A holland hatóságok 2004. január 11-én kelt és 2004. január 21-én iktatott levelükben további írásos információkat nyújtottak be. 2004 során a holland hatóságok és a Bizottság számos megbeszélést tartottak. A holland hatóságok a 2005. május 18-án kelt és 2005. május 23-án iktatott levelükben közölték észrevételeiket az eljárás megindításával kapcsolatban.

⁽¹⁾ HL C 15., 2004.1.21., 24. o.

⁽²⁾ C(2003) 4477 végleges.

⁽³⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

II. AZ ÜGY ISMERTETÉSE

Az intézkedés háttere

- (6) 2001-ben a Land- en Tuinbouw Organisation Nederland, a holland Mezőgazdasági és Kertészeti Szervezet (LTO) ⁽⁴⁾ és az Ontwikkelings- en Participatiebedrijf Publiek Private Sector BV (OPP) zártkörű részvénytársaság bejelentette szándékát a „Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland Beheer BV” (SGN) nevű társaság megalapítására. A társaság megalakításának célja az üvegházás művelési ágazatban földek és telephelyek megvásárlása, ideiglenes kezelése és értékesítése a kertészeti ágazat szerkezetátalakításának előmozdítása és elősegítése érdekében.
- (7) Az SGN megalakítását követően a Kertészeti Termék-tanács (Productschap Tuinbouw, PT) ⁽⁵⁾, a Mezőgazdasági, Természetvédelmi és Élelmiszer-minőségi Minisztérium, az OPP és az EGN korlátolt felelősségű betéti társaságot kívánt létrehozni. Az említett korlátolt felelősségű betéti társaság keretein belül az SGN az ügyvezetést ellátó tagként, a többi szervezet csendestársként vesz részt. A korlátolt felelősségű betéti társaság célja az üvegházás művelési ágazatban földek és telephelyek megvásárlása, ideiglenes kezelése és értékesítése a kertészeti ágazat szerkezetátalakításának előmozdítása és elősegítése érdekében.
- (8) A korlátolt felelősségű betéti társaság megalakítása érdekében induló tőkére volt szükség az alábbiak szerint:
- Mezőgazdasági, Természetvédelmi és Élelmiszer-minőségi Minisztérium (a Területgazdálkodási Szolgáltatón (Bureau Beheer Landbouwgronden, BBL) keresztül): tőke: 2 268 500 EUR; alárendelt kölcsön, piaci érték: 2 268 500 EUR,
 - PT ⁽⁶⁾: tőke: 2 722 500 EUR; alárendelt kölcsön, piaci érték: 2 722 500 EUR,
 - OPP: tőke: 4 991 000 EUR,
 - SGN: tőke: 150 000 EUR.
- (9) A társaságba fektetett tőke és alárendelt kölcsönök megtérülési rátáját a projekt időtartamára (15 év) vonatkozóan évi 15 %-ban határozták meg, készpénzben. A tagok éves osztalékot kapnak. A hozamot és az osztalékot a piaci kamatszint alapján határozzák meg.
- (10) A korlátolt felelősségű betéti társaság és az SGN megalakításának célja a kertészeti ágazat területi szerkezetátalakításának előmozdítása volt. A mögöttes szándék a kertészetek adott területeken történő koncentrálódásának kialakítása volt, ami lehetővé teszi az ágazat számára a város- és vidéktervezési, valamint környezeti fenntarthatósági előírásokhoz történő jobb alkalmazkodást.
- (11) A társasági szerződés szerint a korlátolt felelősségű betéti társaság nem vehet részt ingatlanfejlesztési tevékenységben és a földárakat befolyásoló spekulációkban. Tevékenysége az ingatlanok megszerzésére, értékesítésére és ideiglenes kezelésére korlátozódik. A földek megvásárlását, értékesítését és ideiglenes kezelését a korlátolt felelősségű betéti társaság és az ügyvezetést ellátó tag, az SGN piaci áron végzi, a piaci ár alatt történő vásárlást, értékesítést vagy ideiglenes kezelést a társasági szerződés tiltja. Az ágazathoz tartozó magánvállalkozásokat a kormányzat nem kötelezi és nem ösztönzi a korlátolt felelősségű betéti társasággal történő (külön) együttműködésre.
- (12) A holland hatóságok szerint a kertészeti ágazat szereplői számára az intézkedés nem eredményez olyan közvetlen vagy közvetett előnyöket, amelyek befolyásolnák vagy korlátoznák a versenyt, mivel a korlátolt felelősségű betéti társaságnak mindig piaci áron kell eladni a földet vagy telephelyeket, ha fenn kívánja tartani nyereséges-ségét, gazdasági életképességét, és folytatni szeretné tevékenységét.
- (13) Az intézkedés 15 évre szól, és nem kombinálható más támogatási intézkedéssel. A támogatási intézkedés céljából rendelkezésre álló teljes költségvetés 15 123 000 EUR.

Az eljárás indításának indokai

- (4) Az LTO-Nederland a mezőgazdasági ágazatban tevékenykedő üzleti magánszervezet.
- (5) A holland mezőgazdaság és agrárágazat számos úgynevezett „termék-tanáccsal” rendelkezik, amelyek a nem kormányzati szervezeten kívül további képviselői formát biztosítanak, ágazatonként egy-egy vertikális közjogi szervezettel. Ezek a terméktanácsok főként az élelmiszer-biztonság, állatjólét, minőségügy, promóció és munkafeltételek területén tevékenyek. Ezek a tevékenységek magukban foglalják az európai jogszabályok végrehajtását is. A Baromfi- és Tojásterméktanács által kiadott rendeleteket, amelyek termékdíjat vetnek ki a termelőkre és vállalkozásokra a rendeletekben meghatározott egyedi célok teljesítése érdekében, a mezőgazdasági, természetvédelmi és élelmiszer-minőségi miniszternek kell jóváhagynia.
- (6) A Kertészeti Termék-tanács a részvételét kizárólag saját forrásból finanszírozza, a kertészeti termékek előállítására, feldolgozására vagy forgalmazására vonatkozóan nem vetnek ki parafiskális adókat.

- (14) A Bizottság azért indította meg a bejelentett támogatási intézkedéssel kapcsolatos eljárást, mert a benyújtott információk elégtelenek voltak annak megállapításához, hogy az intézkedés összhangban van-e a Szerződés 87. cikkével. Az eljárás megindításáról szóló döntésében a Bizottság kifejtette, hogy mely információkra van szükség annak megállapításához, hogy a bejelentett intézkedés állami támogatásnak minősül-e, illetve hogy ha igen, akkor összhangban áll-e a belső piaccal.

(15) A bejelentés tartalmazta az SGN megalapításával kapcsolatos információkat, és azt, hogy ez a szervezet az induló tőke 50 %-át állami forrásokból finanszírozza (?). A kormányzat ezen kívül a korlátolt felelősségű betéti társaság induló tőkéjének elsődleges forrása is. Az eljárás megindításának idején a Bizottság a holland hatóságok közreműködésének megállapításakor nem tudott meggyőződni arról, hogy betartották-e a „piacgazdasági befektető” elvét, és hogy az intézkedést nehéz helyzetben levő társaságok megmentésére használnák-e. Ezért a Bizottság fenntartotta azt az álláspontot, hogy az állami tőkének az SGN-be és a korlátolt felelősségű betéti társaságba történő befektetése előnyhöz juttatja a holland üvegházás művelési ágazatot, és ezért az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdése szerint támogatásnak minősül.

III. HOLLANDIA ÉSZREVÉTELEI

(16) A Bizottság a 2005. május 18-i keltezésű levélben kapta meg a holland hatóságok észrevételeit az eljárás megindításával kapcsolatban. A 2004. január 11-i keltezésű levelekben és a 2004-ben tartott számos kétoldalú megbeszélésen a hatóságok további tájékoztatást adtak.

(17) A holland hatóságok 2004. január 11-i keltezésű levélükben a következő tájékoztatást adták:

— Az SGN vezetősége kikötötte, hogy a föld és a telephelyek értékesítését és azt követő visszabérlését kizárják a tevékenységek közül, és ezt konkrétan bele is foglalják az értékesítési szerződésekbe.

— Elvégeztették az értékesítésre és területi szerkezetátalakításra vonatkozó megvalósíthatósági tanulmányt (a Deloitte & Touche könyvvizsgáló társasággal). Ez a tanulmány a befektetési politika gazdasági életképességével és az elvárt megtérüléssel kapcsolatos számításokat is tartalmazott.

— Az SGN vezetősége kijelentette, és garanciát vállalt arra nézve, hogy a jelentésben foglalt számítások és megtérüléskimutatók képezték az üzleti tervben szereplő (a piaci várakozások szerinti) 15 %-os várható megtérülés alapját.

(18) A kétoldalú megbeszéléseken a holland hatóságok kifejtették, hogy a 15 %-os osztalékot az egyes tagok által vállalt különböző mértékű kockázati szinteknek megfelelően fogják felosztani, úgymint: 50 % az OPP számára,

és 25–25 % a PT, illetve a Mezőgazdasági, Természetvédelmi és Élelmiszer-minőségi Minisztérium számára.

(19) Az LTO-Nederland és az OPP egyaránt 50 %-os részesedéssel rendelkeznek az SGN-ben, a korlátolt felelősségű betéti társaság ügyvezetést ellátó tagjában. Amennyiben az SGN nyereséges, a nyereséget egyenlően osztják fel az LTO Nederland és az OPP között.

(20) A holland hatóságok 2005. május 18-i keltezésű levélükben a következő tájékoztatást adták a korlátolt felelősségű betéti társaságról és tevékenységeiről. Kijelentették, hogy megvalósíthatósági tanulmányt készítettek, miután az LTO kezdeményezte egy földterület-kezelő társaság megalapítását, és ezt a tanulmányt használták fel az üzleti terv és a várt hozam kiszámításának alapjául, továbbá kijelentették, hogy az üzleti tervben az összes pénzügyi kockázattal számoltak. Magánszektorbeli és állami partnereket egyaránt felkérték a vállalkozásban történő részvételre. A partnerként felkért magánbefektetők számára szokatlan volt az SGN által javasolt tevékenységek működési rendszere és megközelítési módja⁽⁸⁾. Ezért a magánbefektetők számára túl nagy volt a bizonytalansági tényező, és úgy döntöttek, hogy nem fektetnek be a korlátolt felelősségű betéti társaságba. Mivel azonban a megvalósíthatósági tanulmány a korlátolt felelősségű betéti társaság által végzett tevékenységek esetében a befektetéseknek a piacon nem magasabb kockázat melletti megtérülését jelezte, az állami partnerek a projektben való részvétel mellett döntöttek.

(21) A holland hatóságok megerősítették, hogy a korlátolt felelősségű betéti társaság piaci „szereplő”. Mivel a csendestársak meghatározásuk szerint nem vehetnek részt az ügyvezetésben, az SGN mint ügyvezetést ellátó tag végzi e tevékenységeket, és ezekben az ügyekben a korlátolt felelősségű betéti társaság nevében jár el.

(22) A holland hatóságok kifejtették, hogy a korlátolt felelősségű betéti társaság ügyvezetésével kapcsolatban az SGN tevékenységei szinte kizárólag csak kis- és középméretű vállalkozásokat érintenek. Az állami partnerek a korlátolt felelősségű betéti társaság számára csak tőkét és alárendelt kölcsönöket biztosítanak. A befektetési döntéseket a várható hozam alapján kell meghozni, és a befektetésekhez az üzleti terv szolgál iránymutatással. Mivel ez projektalapú tevékenységet feltételez, a későbbi fázisokban más magánbefektetők is csatlakozhatnak. A tőkén és alárendelt kölcsönökön kívül ugyanilyen célból nem lehet más támogatást nyújtani.

(?) A Kertészeti Terméktanács, Ontwikkelings- en Participatiebedrijf Publieke Sector b.v. (OPP) és a holland Mezőgazdasági, Természetvédelmi és Élelmiszer-minőségi Minisztérium által tőke és alárendelt kölcsön formájában nyújtott erőforrások állami forrásnak tekinthetők. A Kertészeti Terméktanács köztestület. Az OPP egy 100 %-os kormánytulajdonban levő bank leányvállalata.

(8) A magánszektorbeli partnerek korábban soha nem vettek részt tevékenyen szerkezetátalakítási tevékenységekben, és nem voltak annak tudatában annak, hogy a földeket csak megvásárolhatják, értékesíthetik vagy kezelhetik, de nem vehetnek részt egyéb (befektetési) tevékenységekben. Emellett ők a tőkebefektetéssel szemben alárendelt kölcsönök folyósítását részesítették előnyben. A korlátolt felelősségű betéti társaság megalakítása érdekében is szükség volt tőkére. Az érintett állami partnerek megfelelő tapasztalattal rendelkeztek földek és telephelyek helyreállítása terén, és ismerték az érintett piacokat is.

- (23) A holland hatóságok kifejtették, hogy a korlátolt felelősségű betéti társaság célja nem az egyes vállalkozások segítése, hanem a hollandiai város- és vidéktervezési politika támogatása, valamint az üvegházás művelési ágazat fenntartható fejlődésének előmozdítása bizonyos meghatározott területeken. Ennek eléréséhez a korlátolt felelősségű betéti társaság ingatlanokat vásárol és értékesít stratégiai területeken⁽⁹⁾. A föld és az ingatlanok értékesítése és viszonteladása a piaci árakhoz kell hogy igazodjon annak érdekében, hogy a társaság számára biztosított legyen a megtérülés⁽¹⁰⁾. A korlátolt felelősségű betéti társaság nem fektet be nehézségekkel küzdő társaságokba, és az eladási és a visszabérleti szerződéseket kifejezetten kizárják a tevékenységi körből.
- (24) Végezetül a holland hatóságok garantálták, hogy betartják a közbeszerzési szabályokat, mivel a korlátolt felelősségű betéti társaság minősített értébecslőket von be a földterületek és az ingatlanok vásárlása során, az átruházások nem haladják meg a 2004/18/EK irányelv 7. cikkében⁽¹¹⁾ meghatározott 206 000 EUR összegű határértéket, valamint hogy az értébecslőt az ingatlan vásárlása vagy eladása által érintett másik féllel egyeztetve választják ki.

IV. A TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉS ÉRTÉKELÉSE

- (25) A korlátolt felelősségű betéti társaság és az ügyvezetést ellátó tag, az SGN a tervek szerint az üvegházás művelési ágazatban a kertészeti termékek előállítására használt földet és ingatlanokat vásárolt volna. Először is meg kell határozni, hogy a korlátolt felelősségű betéti társaságba és az ügyvezetést ellátó tagba, az SGN-be történő befektetés állami támogatásnak minősül-e a Szerződés 87. cikke (1) bekezdése értelmében, és ha igen, akkor a támogatás összeegyeztethető-e a közös piaccal.
- (26) A Szerződés 87. cikke (1) bekezdése szerint a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (27) Az Európai Közösségek Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint egy támogatás akkor befolyásolhatja hátrányosan a tagállamok közti kereskedelmet és torzíthatja a versenyt, ha a vállalkozás olyan piacon működik, amely nyitott a Közösségen belüli kereskedelem előtt⁽¹²⁾. A korlátolt felelősségű betéti társaság és az ügyvezetést ellátó tag, az SGN a termőföld kereskedelmének piacán végez tevékenységet, különösen a kertészeti termelés céljára használt termőföldek területén. Mindkét piacon aktív Közösségen belüli kereskedelem folyik⁽¹³⁾.
- (28) A tőkét és alárendelt kölcsönöket a holland Mezőgazdasági, Természetvédelmi és Élelmiszer-minőségi Minisztérium (a Területgazdálkodási Szolgálaton [BBL] keresztül 4 537 000 EUR összeggel), a Kertészeti Termék-tanács (PT) (5 445 000 EUR), az OPP (4 991 000 EUR) és az SGN (150 000 EUR) költségvetéséből finanszírozzák. A PT egy jogszabály által létrehozott köztisztület, az OPP egy köztisztületek tulajdonában levő korlátolt felelősségű betéti társaság, az SGN pedig egy olyan korlátolt felelősségű betéti társaság, amelyben az OPP-nek 50 %-os részesedése van (a másik 50 %-os részesedés tulajdonosa az LTO-Nederland magánszervezet). A korlátolt felelősségű betéti társaságba történő befektetés szerkezetét illetően elmondható, hogy a kormányzat részesedéssel rendelkezik a korlátolt felelősségű betéti társaságban, és ez a tőke közvetetten és részben állami forrásból származik.
- (29) A szóban forgó intézkedés szelektív, mivel a befektetések célja kertgazdálkodási földterületek és telephelyek megvásárlása, ideiglenes kezelése és továbbértékesítése a kertészeti ágazat területi szerkezetátalakításának előmozdítása és elősegítése érdekében. Ezek a tevékenységek az ágazat fejlődését, ezáltal pedig a kertészeti termelés fejlődését mozdítják elő.
- (30) Azonban a Szerződés 87. cikke (1) bekezdése szerint az intézkedés nem tekinthető támogatásnak, ha nem jár előnyökkel, feltéve hogy ilyen esetekben az intézkedés nem torzítja a versenyt, és nem befolyásolja hátrányosan a tagállamok közötti kereskedelmet. Az intézkedés hatását ezért meg kell vizsgálni annak megállapítása végett, hogy az érintett ágazatokat előnyhöz juttatja-e.
- (31) Az EK-Szerződés 92., illetve 93. cikkének (jelenlegi 87., illetve 88. cikk), valamint a 80/723/EGK irányelv 5. cikkének a gyáripárban működő állami vállalkozásokra

⁽⁹⁾ Stratégiai területek azok a területek, ahol az üvegházás művelés valamennyi feltétele (például a szerkezetátalakítás lehetősége, a víz és a közúti infrastruktúra) adott. Ez harmadik felek bevonásával érhető el, mivel a korlátolt felelősségű betéti társaság és ügyvezetést ellátó tagja, az SGN nem vehet részt ilyen tevékenységekben.

⁽¹⁰⁾ A megtérülést a különböző földterületek megvásárlása, szerkezetátalakítása és magasabb áron történő értékesítése biztosítja. Az érték növekedése nem tőkebefektetés eredménye, hanem az elhelyezkedés és a helyi lehetőségek következménye. Továbbá általában a piaci ár változása is előnyös hatásokkal járhat.

⁽¹¹⁾ Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 134., 2004.4.30., 114. o.).

⁽¹²⁾ Lásd különösen a Bíróság által a C-102/87. sz., *Francia Köztársaság kontra Európai Közösségek Bizottsága* ügyben 1988. július 13-án hozott ítéletet (EBHT 1988., I-4067. o.).

⁽¹³⁾ A föld forgalomképes eszköz, a termőföld magas ára és a földekkel kapcsolatos befektetési és fejlesztési lehetőségek teszik vonzóvá a földterületek értékesítését az európai vagy a nemzetközi piacokon tevékenykedő befektetők számára. A kertészeti termékek Közösségen belüli kereskedelmének volumene igen magas: 2005-ben az EU-n belüli zöldség- és gyümölcskereskedelem volumene 7 099 millió EUR érték volt a zöldségek és 5 899 millió EUR a gyümölcsök esetén (forrás: EUROSTAT).

történi alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény⁽¹⁴⁾ (a továbbiakban: az 1993. évi közlemény) szerint egy tőkeinjekció akkor tekinthető támogatásnak, ha azt egy rendes piaci körülmények között működő magánbefektető számára elfogadhatatlan feltételek mellett nyújtják. Ezért annak megállapításához, hogy az intézkedés előnnyel jár-e, a piaccgazdasági befektető elvét (MEIP) kell alkalmazni⁽¹⁵⁾.

- (32) A Bizottság megállapítja, hogy a jelen határozat nem vonja maga után, illetve nem zárja ki, hogy a Bizottság a szóban forgó területekkel kapcsolatos közbeszerzések és az azokat szabályozó jogszabályok vonatkozásában további elemzéseket végezzen.
- (33) Az intézkedés hatásait a következő szinteken kell vizsgálni: a tőkeinjekció és közhatóságok részvétele a korlátozott felelősségű betéti társaságban, az SGN számára keletkező előnyök, a korlátozott felelősségű betéti társaság többi tagja, valamint a jövőbeni érdekelt felek és a harmadik felek számára keletkező előnyök⁽¹⁶⁾.

Tőkeinjekció és állami részvétel a korlátozott felelősségű betéti társaság ügyvezetésében

- (34) A korlátozott felelősségű betéti társaság üzleti terve modelljeinek elkészítésekor konzervatív megközelítést alkalmaztak. Az első modellt 10 évnél hosszabb időtartamra történő tervezés alapján, a másodikat 15 éves időszakra vonatkozóan készítették el. Az üzleti tervben foglalt számítások és az azonosított pénzügyi kockázatok alapján 15 éves befektetési időszakot választottak.
- (35) Az üzleti terv 140 hektáros átlagos földkínálattal számol, amelyet fokozatosan vásárolnának meg. Az első három évben nem tervezik földek értékesítését, a befektetés biztosításához csak vásárlási és bérleti tevékenységeket végeznének (biztosítékként garantálnák a rendelkezésre álló földterület minimális mértékét). A kezdeti időszak után az értékesítést évi 50 hektárra korlátoznák. Tulajdonosi tőkeként minimum 27 millió EUR-t határoztak meg. A kockázatok csökkentése érdekében a saját tőkét ennél némileg magasabb összegben határozták meg. Ezt azonban inkább alárendelt kölcsönök használatával oldják meg a közvetlen tőkebefektetés helyett. A rendelkezésre bocsátott számítások szerint a befektetés nettó jelenértéke pozitív.
- (36) Ezenkívül szükségesnek találták, hogy a vállalkozás a lehető legrugalmasabb legyen, ezért projektalapú megközelítést alkalmaznának a gazdaság ciklikusságára történő reagálás érdekében. Az üzleti terv évi 17,13 %-os befektetés-megtérüléssel számol. A piaci kockázatok figyelem-

bevételével a befektetés végleges hozama a teljes 15 éves befektetési időszakra vetítve évi 15 %.

- (37) A T-296/97. sz. (*Alitalia kontra Bizottság*) ügyben⁽¹⁷⁾ megállapították, hogy a magánbefektetők magatartását a piaccgazdaságban a várható nyereség irányítja.
- (38) Az Elsőfokú Bíróság a T-228/99. sz. (*Westdeutsche Landesbank Girozentrale kontra az Európai Közösségek Bizottsága*) ügyben⁽¹⁸⁾ hozott ítéletében kifejtette, hogy az átlagos megtérülési ráta nem tekinthető automatikus kritériumnak az állami támogatás meglétének és összegének meghatározásához. Az átlagos hozam alkalmazásának összhangban kell állnia azzal a nézettel, hogy egy tájékozott magánbefektető, más szóval egy olyan profitmaximalizálásra törekvő befektető, aki nem vállal a többi piaci szereplőnél nagyobb kockázatot, egy befektetéstől várt megfelelő megtérülés kiszámításakor elvileg az adott ágazat átlagos hozamszintjének megfelelő minimális hozamot vár el. A Bíróság a C-305/89. sz. *Olasz Köztársaság kontra Európai Közösségek Bizottsága* ügyben⁽¹⁹⁾ hozott ítéletében azon az állásponton volt, hogy egy magánbefektető, akinek szerepvállalásához a gazdaságpolitikai célokat megvalósító állami befektető szerepvállalását kell hasonlítani, nem szükségszerűen viselkedik úgy, mint egy (viszonylag) rövid távú megtérülést váró átlagos tőkebefektető, hanem feltehetőleg inkább úgy viselkedik, mint egy strukturális politikát megvalósító magánholding vagy vállalatcsoport, amelyet a várható hosszabb távú nyereség vezérel.
- (39) Mivel a korlátozott felelősségű betéti társaságban a kormányzat is birtokol tulajdreszt, az állam mint az alap-tőke (egy részének) tulajdonosa a betéti társaság kötelezettségeiért csak az eszközök felszámolási értékéig felelős. Ezért az állami befektetés pénzügyi kockázata ebben az esetben korlátozott.
- (40) Az üzleti terv jól kigondolt, és szerény elvárásokon alapul. A korlátozott felelősségű betéti társaság és az SGN működését egyaránt hosszú távú jövőkép és szerény növekedési modell határozza meg. A gazdaság ciklikusságától függő pénzügyi kockázatok ezért kiküszöbölték a befektetés megtérülése lehetőségének és mértékének javítása érdekében. A terv szakpolitikai célokat, várt megtérülési rátákat és a pénzügyi kockázatra vonatkozó számításokat tartalmaz. A Deloitte & Touche megvalósíthatósági tanulmányának következtetései alapján a projekt életképesnek minősíthető. A magánszektorban a projekt kezdeti szakaszban történő finanszírozásával kapcsolatos vonakodását a földterületek szerkezetátalakításával kapcsolatos tapasztalatlanság és a mezőgazdasági és üvegházás művelés piacának sajátosságai okozták.

⁽¹⁴⁾ A Bizottság közleménye az EK-Szerződés 92., illetve 93. cikkének, valamint a 80/723/EGK irányelv 5. cikkének a gyáripárban működő állami vállalkozásokra történő alkalmazásáról (HL C 307., 1993.11.13., 3. o.).

⁽¹⁵⁾ Lásd az 1993. évi közleményt.

⁽¹⁶⁾ A résztvevők olyan személyek, akikről ingatlan vagy földet vásárolnak, és akik ezeket az ingatlanokat vagy földeket kezelik vagy megvásárolják.

⁽¹⁷⁾ A T-296/97. sz. *Alitalia kontra Bizottság* ügy, EBHT 2000., II-3871. o., 84. bekezdés.

⁽¹⁸⁾ A T-228/99. sz. *Westdeutsche Landesbank Girozentrale kontra Bizottság* ügy EBHT 2003., II-435. o., különösen a 251. és a 255. bekezdés.

⁽¹⁹⁾ A C-305/89. sz. *Olaszország kontra Bizottság* ügy EBHT 1991., I-1603. o.

- (41) A tőkeinjekciók ebben az esetben ésszerű középtávú és hosszú távú várható megtérülési rátákon alapultak. Az egyes felek egy 15 éves időszakra vonatkozóan évi 15 %-os megtérülést vártak el a befektetéstől. Ez a megtérülés megfelel az érintett ágazat átlagos megtérülési rátáinak⁽²⁰⁾. A befektetők a rendes piaci körülmények között működő tőkebefektetőkkel megegyező követelményeket alkalmaztak.
- (42) A Bizottság nem látja akadályát annak, hogy egy piacgazdasági befektető tőkét fektessen be, ha a kezdeti befektetések következtében a vállalat nyereséges lehet a jövőben.
- (43) Ezért megállapítható, hogy a 15 123 000 EUR kezdőtőke biztosításával a holland hatóságok nem részesítették előnyben az SGN-t, hanem piacgazdasági befektetőként és kölcsönnyújtóként léptek fel.

Az SGN, a korlátolt felelősségű betéti társaság többi tagja, valamint a jövőbeni érdekelt felek számára keletkező előnyök

- (44) A holland hatóságok által adott tájékoztatás szerint a földek és telephelyek megvásárlása, kezelése és újbóli értékesítése piaci áron történt. A társaságban való részvétellel kapcsolatos döntés a vállalkozáson belüli rugalmasság iránti alapvető igényen és a projektalapú munka lehetőségén alapult. Ez a munkamódszer lehetővé teszi a magánbefektetők számára az egyedi projektben történő részvételt, ami csökkenteti a pénzügyi kockázatot, és biztosítja a kezdeti befektetés megtérülését⁽²¹⁾. A korlátolt felelősségű betéti társaságot és az SGN-t létrehozó rendelkezések biztosítják, hogy a korlátolt felelősségű betéti társaság és az (a nevében eljáró) SGN piaci helyzete ne különbözzön a többi befektetőtől, és hogy az említett szervezetek csak a fent említett tevékenységekben vegyenek részt (a telephelyek fejlesztésébe történő befektetés kifejezetten ki van zárva a tevékenységek köréből). Ezenkívül a korlátolt felelősségű betéti társaság és az (a nevében eljáró) SGN által megvásárolni kívánt földek és ingatlanok piaci értékét az eladó és vevő felek által kijelölt független értékbecslők állapítják meg. Az SGN mint ügyvezetést ellátó tag felelős a korlátolt felelősségű betéti társaság által felhalmozott hiányokért.
- (45) A holland hatóságok által adott tájékoztatás szerint kizárólag a kezdőtőkét nyújtották állami forrásból, és a korlátolt felelősségű betéti társaság és ügyvezetést ellátó tagja, az SGN számára semmilyen más támogatást vagy állami forrást nem bocsátottak rendelkezésre.

- (46) Mivel a korlátolt felelősségű betéti társaságnak normál hozamot kell fizetnie a befektetők számára, a társaság pedig nem élvez előnyös vagy kedvezményezett piaci helyzetet, és a szabadon meghatározott piaci árak alapján működik, a Bizottság nem tudta megállapítani olyan versenyelőny meglétét, amellyel a korlátolt felelősségű betéti társaság nem rendelkezett volna rendes piaci körülmények között is. A Bizottság úgy véli, hogy a korlátolt felelősségű betéti társaság vagy partnerei (LTO-Nedderland), illetve a jövőbeni érdekelt felek számára nem nyújtottak előnyt.

Harmadik felek számára keletkező előnyök

- (47) A holland hatóságok által adott információk szerint a földek és a rajtuk található üvegházak megvásárlása, kezelése és újbóli értékesítése piaci áron történt. A korlátolt felelősségű betéti társaság által vásárolt földekre és ingatlanokra piaci árak vonatkoznak, amelyeket a különböző felek által kijelölt független értékbecslők határoznak meg.
- (48) A korlátolt felelősségű betéti társaságot és ügyvezetést ellátó tagját, az SGN-t létrehozó rendelkezések gondoskodnak arról, hogy azok semmilyen más tevékenységgel ne foglalkozhassanak, és hogy a korlátolt felelősségű betéti társaság a maximális hozam elérésére törekedjen. Egyes harmadik felek előnyhöz juttatása nem szerepel a rendelkezésekben foglalt célok között. Mivel a korlátolt felelősségű betéti társaság tevékenységei közül ki van zárva a piaci áránál magasabb áron megszerzett ingatlanok megvásárlása, értékesítése és kezelése, ez biztosítja, hogy nem nyújtanak segítséget nehézségekkel küszködő vállalatok számára.
- (49) A föld árának meghatározásához minősített értékbecslőket jelölnek ki. E szolgáltatás és más szolgáltatások igénybe vételével betartják a 2004/18/EK irányelv rendelkezéseit.
- (50) A holland hatóságok szerint a korlátolt felelősségű betéti társaság és az (a nevében eljáró) SGN bármely más piaci szereplőhöz hasonlóan viselkedik ügyfeleivel (azokkal a személyekkel, akiktől ingatlant vagy földet vásárol, akik kezelik az ingatlant vagy földet, és akik megvásárolják az ingatlant vagy földet). Ezért megállapítható, hogy a korlátolt felelősségű betéti társaság és az (a nevében eljáró) SGN tevékenységében részt vevő harmadik feleket nem juttatják előnyhöz, és ezek semmilyen formában nem kapnak támogatást.

⁽²⁰⁾ Földbefektetések; a projektben történő részvételre felkért különböző magánbefektetők (NBM Amstelland, Arcadis, Grontmij, Groenfond, ING, Fortis, Nationale Investerings Bank, Locatie Ontwikkelingsbedrijf, ABN AMRO, Rabobank) véleménye szerint a földbe történő befektetés általában középtávú (10–20 éves időtartamú), és az általánosan összehasonlítható vagy hasonló földbefektetésekkel összehasonlítva 15 %-os hozamot kell eredményeznie a befektetők számára.

⁽²¹⁾ Ezeket a magánbefektetéseket projektlapon hajtják végre, és ezek a projekt különböző fázisaihoz kapcsolódnak.

V. KÖVETKEZTETÉS

- (51) A fentiek alapján immár megszűntek a Bizottság azon kétségei, amelyek az eljárás megindítására okot adtak, és amelyek az eljárás megindítását kezdeményező határozatban található előzetes következtetések megállapításához vezettek.

(52) A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy a holland hatóságoknak a korlátozott felelősségű betéti társaságban és az SGN-ben tőkebefektetés és alárendelt kölcsön nyújtásával történő részvétele megfelel a piacgazdasági befektető elvének, és ezért az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdése alapján nem minősül állami támogatásnak,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A holland hatóságoknak a korlátozott felelősségű betéti társaságban 15 123 000 EUR tőke és alárendelt kölcsönök nyújtásával a kertészeti ágazat szerkezetátalakításának előmozdítása és

elősegítése céljából történő részvétele a Szerződés 87. cikke (1) bekezdése alapján nem minősül állami támogatásnak.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Holland Királyság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2008. május 20-án.

a Bizottság részéről
Mariann FISCHER BOEL
a Bizottság tagja